

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ ประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

วิเนต ทองปลิว

แขนงวิชาการจัดการพัฒนาสังคม กลุ่มสาขาวิชาการจัดการสังคมและวัฒนธรรม ภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, E-mail : winetnaka@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร และศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือประชาชน จำนวน 60 รายโดยใช้วิธีการเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย เก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามความคิดเห็น

ผลจากการศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตหลักตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่า ชุมชนได้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.4$, $SD=0.48$) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษา ($\bar{X}=3.4$, $SD=0.66$) อายุ ($\bar{X}=3.7$, $SD=0.52$) รายได้ ($\bar{X}=3.9$, $SD=0.43$) อาชีพ ($\bar{X}=3.7$, $SD=0.49$) มีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากที่สุด และปัญหาสุขภาพมีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนในระดับมาก ($\bar{X}=2.6$, $SD=0.52$)

คำสำคัญ: ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม,หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง,ชุมชนวัดใหม่อมตรส

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Factors Related to Sufficiency Economy Philosophy-Based Living Behaviors of People in Wat Mai Amataros Community, Phra Nakhon District, Bangkok

Winet Thongpliw

Social Development Management, Social and Cultural Management, Department of Social Sciences,
Faculty of Humanities and Social Sciences Suan Sunandha Rajabhat University,
E-mail : winetnaka@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were to study factors related to Sufficiency Economy Philosophy-based living behavior of people in Wat Mai Amataros Community, Phra Nakhon District, Bangkok and to study Sufficiency Economy Philosophy-based living behavior of people in Wat Mai Amataros Community, Phra Nakhon District, Bangkok. The sample of this study was 60 people. . Simple random sampling was used as the sampling method. Data were collected by using the questionnaire.

The results of studying Sufficiency Economy Philosophy-based living behavior of people in Wat Mai Amataros Community, Phra Nakhon District, Bangkok showed that the community's education about Sufficiency Economy Philosophy to people was at the lowest level ($\bar{x}=1.4$, $SD=0.48$). Factors related to Sufficiency Economy Philosophy-based living behavior of people in Wat Mai Amataros Community, Phra Nakhon District, Bangkok showed that education level ($\bar{x}=3.4$, $SD=0.66$) , age ($\bar{x}=3.7$, $SD=0.52$), income ($\bar{x}=3.9$, $SD=0.43$) , occupation ($\bar{x}=3.7$, $SD=0.49$) had the highest level influence on Sufficiency Economy Philosophy-based living behavior. Health problem had the high level influence on Sufficiency Economy Philosophy-based living behavior ($\bar{x}=2.6$, $SD=0.52$).

Keywords: Factors related to behavior, Sufficiency Economy Philosophy, Wat Mai Amataros Community

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาการวิจัย

จากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทยในปีพ.ศ. 2540 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางออกของปัญหาแก่พสกนิกรชาวไทย โดยพระราชทานแนวทางในการ แก้ไขวิกฤตการณ์ ภายใต้ชื่อ “เศรษฐกิจพอเพียง ” ซึ่งเป็นแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้ประชาชนรอดพ้นจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้การเปลี่ยนแปลง ต่างๆ ดังกระแสพระราชดำรัสเนื่อง ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 4 ธันวาคม พ.ศ. 2540 ที่ว่า "...คนอื่นจะว่าอย่างไรก็ช่างเขา จะว่าเมืองไทยล้มสมัย ว่าเมืองไทยเซย ว่าเมืองไทยไม่มีสิ่งที่ดีสมัยใหม่ แต่เราอยู่พอมีพอกิน และขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทยพออยู่พอกิน มีความสงบ และทำงานตั้งจิตอธิษฐานตั้งปณิธาน ในทางที่จะให้เมืองไทยอยู่แบบพออยู่พอกิน ไม่ใช่จะรุ่งเรืองอย่างยอด แต่เรามีความพออยู่พอกิน มีความสงบ เปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ถ้าเรารักษาความพออยู่พอกินนี้ได้ เราก็จะยอดยิ่งยวดได้..." "...ฉะนั้น ถ้าทุกท่านซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีความคิด และมีอิทธิพล มีพลังที่จะทำให้อื่นซึ่งมีความคิดเหมือนกัน ช่วยกันรักษาส่วนรวมให้อยู่ดีกินดีพอสมควร ขออย่า **พอควร พออยู่พอกิน มีความสงบ** ไม่ให้คนอื่นมาแย่งคุณสมบัตินี้จากเราไปได้ ก็จะเป็นของขวัญวันเกิดที่ถาวร ที่จะมีคุณค่าอยู่ตลอดกาล..." "...ถ้าท่านทั้งหลายช่วยกันคิด ช่วยกันทำ แม้จะมีการเถียงกันบ้าง แต่เถียงด้วยรากฐานของเหตุผล และเมตตาซึ่งกันและกัน และสิ่งที่สูงสุด ที่สุดก็คือประโยชน์ร่วมกัน คือ ความพอมีพอกิน พออยู่ ปลอดภัยของประเทศชาติ..." (พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 4 ธันวาคม 2517)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงเป็นพระอัจฉริยภาพในทุกระดับ โดยเฉพะทางด้านการเกษตร เศรษฐกิจ และสังคม พระองค์ทรงเล็งเห็นระบบทุนนิยมที่จะเข้าทำลายสังคม โลก และสังคมไทย สุดที่เหยียวยานในเร็ววัน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระองค์ทรงมอบให้แก่พสกนิกรชาวไทย คือ หลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข มีดังนี้

๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

๓. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

โดยมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ๒ ประการ ดังนี้

๑. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ.2550.)

ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้นจึงมุ่งประเด็นศึกษาพฤติกรรมการณ์ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์ดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชน

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานครฯ เพื่อจะได้ทราบถึงพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานครฯ เพื่อ เป็นตัวอย่างและขยายผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานครฯ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานครฯ

แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง สุเมธ ตันติเวชกุล (2554: 284-291) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง เศรษฐกิจที่ สามารถอุ้มชูตนเองอยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจของตนเองให้ดี เสียก่อน คือ ตั้งตัวใหม่มีความพอมีพอใช้ไม่ไขว่หวังแต่จะทุบทุสร้างความสำเร็จ ยกเศรษฐกิจให้ รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเอง ย่อมสามารถสร้าง ความสำเร็จก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไป โดยสรุป คือการหันกลับมายึดทางสายกลางในการดำรงชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเอง ได้แก่ พึ่งตนเองทางจิตใจ คนที่ สมบูรณ์พร้อมต้องมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึกว่าตนนั้นสามารถพึ่งตนเองได้ดังนั้นจึงควรที่จะ สร้างพลังผลักดันให้มีภาวะจิตใจอีกเข็มต่อสูชีวิตด้วยความสุจริต แม้อาจจะไม่ประสบความสำเร็จบ้างก็ตาม ไม่ควรท้อแท้ให้พยายามต่อไป มีหลักการดังนี้ 1) พึ่งตนเองทางสังคม ควรเสริมสร้างให้แต่ละชุมชนในท้องถิ่นได้ร่วมมือช่วยเหลือ เกื้อกูล นำความรู้อันได้รับมาถ่ายทอดและเผยแพร่ให้ได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกัน 2) พึ่งตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ คือการส่งเสริมให้มีการนำเอาศักยภาพของ ผุคนในท้องถิ่นแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติหรือวัสดุในท้องถิ่นที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาประเทศได้อย่างดีเยี่ยม 3) พึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยีควรส่งเสริมให้มีการศึกษาทดลอง ทดสอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศและสังคมไทย และสิ่งสำคัญ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม 4) พึ่งตนเองได้ในทางเศรษฐกิจ หมายถึงสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับ เบื้องต้นกล่าวคือ แมไม่มีเงินก็ยังมีข้าว ปลา ผัก ผลไม้ในท้องถิ่นของตนเองเพื่อการยังชีพ และสามารถนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระดับมหภาคต่อไปได้

ประเวศ วะสี (2542: 4-7) กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงแห่งการพึ่งตนเอง ว่าการ พึ่งตนเองได้คือความเข้มแข็ง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องสร้างความเข้มแข็งจากฐานกลาง กล่าวคือ เป็นเศรษฐกิจวัฒนธรรมเพราะจุดแข็งที่สุดของเรา คือ วัฒนธรรมไทย โดยที่วัฒนธรรม หมายถึงวิถีทางการดำรงชีวิตทั้งหมด จึงรวมความเชื่อ ระเบียบคุณค่า กาศีพ การกิน การอยู่ การแต่ง กาย ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปะ และวิธีการแก้ไขปัญหา การดำรงรักษา คุณภาพหรือ การแพทย์พื้นบ้าน การสร้างความเข้มแข็งจำเป็นต้องมีเศรษฐกิจบูรณาการหรือเป็นองครวม คือ เป็นเศรษฐกิจแห่งการพึ่งตนเองและความเข้มแข็ง มีความเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและการเมือง พร้อมกันไปในตัว เศรษฐกิจแบบนี้จะทำให้เกิดความเป็นปากลั้กลับมา ครอบครัวยุบอบุน ชุมชนเข้มแข็ง มีการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรม พร้อมๆกับความ เข้มแข็งทาง

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เศรษฐกิจและการพัฒนาจิตใจ เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง พอเพียงในอย่างน้อย 7 ประการ คือ 1) พอเพียงสำหรับทุกคน ทุกครอบครัว ไม่ใช่เศรษฐกิจแบบทอดทิ้งกัน 2) จิตใจพอเพียง ทำให้รัก และเอื้ออาทรคนอื่นได้ คนที่ไม่พอจะรักคนอื่นไม่ เปิ่นและทำลายมาก 3) สิ่งแวดล้อมพอเพียง การอนุรักษ์และเพิ่มพูนสิ่งแวดล้อม ทำให้อยู่ดีและทำ มาหากินได้เช่น การทำเกษตรผสมผสาน 4) ชุมชนเข้มแข็งพอเพียง การรวมตัวกันเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง จึงทำให้สามารถ แก้ปัญหาต่างๆได้เช่น ปัญหาสังคม ปัญหาความยากจน ปรี้อปัญหาสิ่งแวดล้อม 8 5) ปัญญาพอเพียง มีการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติและปรับตัวได้อย่าง ต่อเนื่อง 6) อยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรม ธรรมพอเพียง วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิตของ กลุ่มชนที่สัมพันธ์อยู่กับสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ดังนั้น เศรษฐกิจพอเพียงจึงควรสัมพันธ์และ เติบโตขึ้นจากฐานวัฒนธรรมจึงจะมั่นคง 7) มีความมั่นคงพอเพียง จึงจะทำให้สุขภาพจิตดี

เมื่อทุกอย่างพอเพียงเกิดความสมดุล (Equilibrium) ความสมดุล คือ ความเปิ่นปกติและ ยั่งยืน ซึ่งเรา อาจกล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงในชื่ออื่นๆ เช่น เศรษฐกิจพื้นฐาน เศรษฐกิจสมดุล เศรษฐกิจบูรณาการ เศรษฐกิจศีลธรรม เป็นต้น

2.หลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม

ความหมายของการสนับสนุนทางสังคมเป็นการสนับสนุนทางสังคมเปิ่นปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญและมี อิทธิพลต่อบุคคลทั้งภาวะปกติ และภาวะวิกฤตของชีวิต ปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก โดยจะช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวกับสถานการณ์ต่างๆที่ก่อให้เกิดความเครียดได้ นอกจากนี้ การสนับสนุนทางสังคมยังช่วยส่งเสริมความมีคุณค่าในตนเองให้กับ บุคคลและยังทำให้บุคคลเชื่อว่า เขาจะได้รับความรักและการดูแลเอาใจใส่ได้รับการยกย่องนับถือ และมีคุณค่า เปิ่นส่วนหนึ่งของสังคม สามารถให้สิ่งที่ดีให้การบริการและการป้องกันให้กันและกันในเวลาคับขันหรือเวลาเกิดอันตรายเนื่องจาก ความสำคัญดังกล่าวทำให้มีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมเปิ่นจำนวนมาก จึงมีแนวคิดและความหมายของการสนับสนุนทางสังคม ต่างๆ

3.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เรีัยรจิตา เหมพิพัฒนา (2556: 81-84) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” พบว่า สวนใหญ่เปิ่นนักศึกษาใน กลุ่มวิทยาศาสตร์ และในภาพรวมนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีความคิดเห็นต่อ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ใน ระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีผลในการศึกษาประกอบด้วย คณะ ที่ศึกษา และสาขาที่จบปริญญาตรีสวนปัจจัย ที่ไม่มีผลในการศึกษา ประกอบด้วย ชั้นปีที่ศึกษา ผลการศึกษา อาชีพ และการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง โอภาส นิติกิจไพบูลย์ (2557: 94-100) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้แนว พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตของเกษตรกร กรณีศึกษา เกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการวน เกษตรของผู้อยู่วิบูลย์เข้มเฉลิม” พบว่า หลังจากการที่เกษตรกรเข้าร่วมโครงการวน 84 เกษตรส่งผลให้ราย ได้ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ค่าใช้จ่ายเพื่อการผลิต ภาระหนี้สินในระบบ และ ภาระหนี้สินนอกระบบลดลง แม วามีรูปแบบกิจกรรมที่ได้รับการอบรมวนเกษตร ได้แก่ การแปรรูปอาหาร การปลูกพืชสมุนไพร และกิจกรรม ลดเล็กอบายมุขกอนและหลังเข้าร่วมโครงการวน เกษตรไม่มีความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์

ระหว่างระยะเวลาเข้าร่วมโครงการ วนเกษตรกับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียงมี ความสัมพันธ์กัน

อรสุดา เจริญรัต (2543: 116-122) ได้ศึกษาเรื่อง “การเกิดขึ้น การดำรงอยู่ และการปรับตัวของ เศรษฐกิจพอเพียงภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย เกิดขึ้น การดำรงอยู่ และการปรับตัวของเศรษฐกิจ พอเพียงก็คือ การที่ชุมชนหรือหมู่บ้านยังคงมีอำนาจในการควบคุมดูแลจัดการทรัพยากรต่างๆของตนเอง อำนาจดังกล่าวนับเป็นรากฐานสำคัญที่นำไปสู่การสร้างและพัฒนาระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพสำหรับ การดำรงชีวิตด้านต่างๆ ในรูปแบบบรรทัดฐานของหมู่บ้านที่ปรากฏอยู่ในจารีตประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ หรือพิธีกรรม ซึ่งเป็นผลเชื่อมโยงจากอิทธิพลของโลกทัศน์และระบบคุณค่าของชุมชน ปัจจัยดังกล่าวนี้เป็น สาเหตุสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจพอเพียงสามารถปรับตัวไปตามบริบทสังคมที่เปลี่ยนผ่าน จากสังคมประเพณีเข้าสู่ สังคม ทันสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปวัน มีนรักษ์เรืองเดช (2549 : 102- 111) ได้ศึกษาเรื่อง “การประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไป ปฏิบัติของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไป ปฏิบัติ ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนว พระราชดำริ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดย ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนว พระราชดำริ ประกอบด้วย ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งทางสังคม ประเภทของ ช่องทางการรับสื่อ ลักษณะของสื่อที่รับเป็นประจำ การรับรู้เกี่ยวกับโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ และการปฏิบัติตามโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

อัจฉรา ราชแก้ว (2550: 103-108) ได้ศึกษาเรื่อง “การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับ ใช้ในการ ดำเนินชีวิตพนักงานขับรถโดยสารประจำทาง จังหวัดปทุมธานี ” พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของพนักงานขับรถโดยสารประจำทาง จาก การทดสอบ สมมติฐานได้แก่ ความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของพนักงานขับรถโดยสารประจำทาง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และการรับรู้ข่าวสารข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือกลุ่มประชาชน ในชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานครจำนวน 60 ราย จากประชากร ทั้งหมด 600 ราย(อพมก. อาสาสมัคร พัฒนาสังคม ช่วยเหลือคนพิการ 2559) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ คำนวณโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane'1970:580-581)

$$\text{จากสูตร } n = \frac{N}{1+N(e^2)} = \frac{70}{1+70(0.05^2)} = 59.57... \approx 60$$

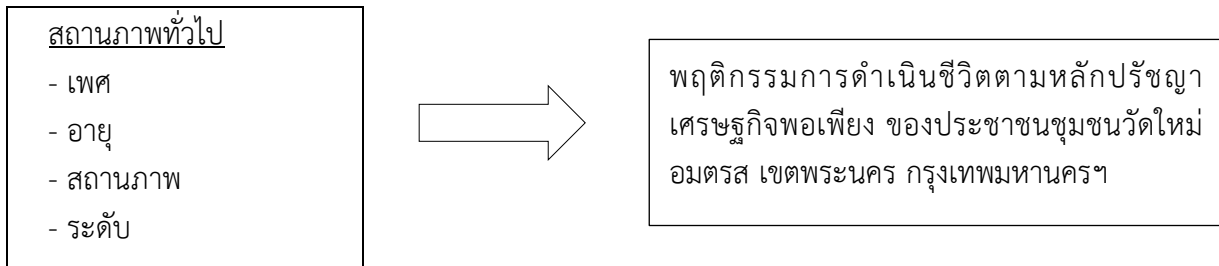
เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนของประชาชนที่ใช้ในการศึกษา

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดค่าเท่ากับ 0.5

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ การใช้เครื่องมือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ได้ใช้วิธีการสุ่มเลือกแบบง่าย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ประกอบเข้ากับแนวคิด/ทฤษฎี/เอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทำการสรุป อภิปรายผลและนำเสนอด้วยวิธีการพรรณนา โดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้ (ภาพที่ 1.1)

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิด

ผลการวิจัย

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่า ชุมชนได้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{x}=1.4$, $SD=0.48$) (ดังตาราง 1.1)

ตาราง 1.1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ประเด็นคำถาม	ระดับความจริง/ความคิดเห็น/ การกระทำ (จำนวนคน)				\bar{x}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด			
ท่านน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในชีวิตประจำวันมากน้อยเพียงใด	26	19	14	8	3.2	0.99	มาก
ท่านมีการฝากเงินคร่าวๆตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน มากน้อยเพียงใด	3	10	30	6	2.1	0.54	น้อย
ท่านมีการพึ่งตนเองและพึ่งกันเองเป็น หลักการสำคัญตามปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงหรือไม่มากน้อยเพียงใด	13	48	-	-	3.4	0.43	มาก
ท่านมีการบันทึกรายรับ-รายจ่าย ของรั้ว เรือนหรือไม่มากน้อยเพียงใด	7	43	17	-	3.3	1.95	มาก
ชุมชนท่านได้มีการให้ความรู้แก่ประชาชน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มากน้อย เพียงใด	-	-	28	30	1.4	0.48	น้อยที่สุด

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษา ($\bar{X}=3.4$, $SD=0.66$) อายุ ($\bar{X}=3.7$, $SD=0.52$) รายได้ ($\bar{X}=3.9$, $SD=0.43$) และอาชีพ ($\bar{X}=3.7$, $SD=0.49$) มีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากที่สุด และปัญหาสุขภาพมีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก ($\bar{X}=2.6$, $SD=0.52$) (ดังตาราง 1.2)

ตาราง 1.2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ประเด็นคำถาม	ระดับความจริง/ความคิดเห็น/ การกระทำ (จำนวนคน)				\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด			
ระดับการศึกษามีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	26	30	5	-	3.4	0.665716	มากที่สุด
อายุมีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	31	31	-	-	3.7	0.524219	มากที่สุด
รายได้มีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	49	13	-	-	3.9	0.433376	มากที่สุด
อาชีพมีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	38	23	-	2	3.7	0.494032	มากที่สุด
ปัญหาสุขภาพมีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	7	25	27	2	2.6	0.524219	มาก

อภิปรายผล

บทความวิจัยปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร อภิปรายผลได้ดังนี้ ด้านพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนชุมชนวัดใหม่ นั้นผลจากการศึกษาพบว่าชุมชนได้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในระดับน้อยที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนมีการพึ่งตนเองและพึ่งกันเองตามหลักการสำคัญตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยจากการสอบถามจากกลุ่มประชาชนจำนวนหนึ่ง ในชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนได้รับความรู้เรื่องการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากหลายช่องทาง เช่น โทรทัศน์

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เว็บไซต์ และโซเชียลมีเดีย อีกมากมาย และผลจากการศึกษาพบว่าระดับ การศึกษา รายได้และอาชีพของ ประชาชนมีผลต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชน ชุมชน ในระดับมากที่สุด และปัญหาสุขภาพมีผลต่อพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในระดับมาก โดยสามารถวิเคราะห์ได้ว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงส่งผลทำให้สามารถเรียนรู้และ เข้าใจถึงการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้โดยง่าย และเมื่อครั้งที่ยังประกอบอาชีพ อาชีพ ดังกล่าวนั้นได้สัมพันธ์กับการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลให้รายได้ของประชาชนยังไม่ ประสบปัญหาเท่าที่ควร ยังพอกินพอใช้ในแต่ละเดือน สอดคล้องกับ สุเมธ ตันติเวชกุล (2554: 284-291) กล วาวว่า เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง เศรษฐกิจที่ สามารถอุ้มชูตนเองอยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้าง พื้นฐานเศรษฐกิจของตนเองให้ดี เสียก่อน คือ ตั้งตัวใหม่มีความพอมีพอใช้ไม่ไข่มุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้าง ความ เจริญ ยกเศรษฐกิจให้ รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเอง ยอม สามารถสร้าง ความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไป โดยสรุป คือการหัน กลับมายึดทางสายกลางในการดำรงชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเอง ได้แก่ พึ่งตนเองทางจิตใจ คนที่ สมบูรณ์พร อมต้องมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึกว่าตนนั้นสามารถพึ่งตนเอง

สรุป

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและปัจจัยที่สัมพันธ์กับ พฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระ นคร กรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนชุมชนวัดใหม่ อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดยศึกษา ในประเด็น 1) พฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ในด้านการน้อมนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน การฝากเงินครัวเรือน การพึ่งตนเองและพึ่งกันเอง การ บันที่กรายรับ-รายจ่าย และการให้ความรู้แก่ประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยในแต่ละด้าน ศึกษาตามกรอบ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 เรื่อง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี เจื้อนไขความรู้อและเจื้อนไขคุณธรรม 2) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตหลักตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนชุมชนวัดใหม่อมตรส เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ซึ่ง ประกอบด้วย ในด านการศึกษา ดานอายุ ดานรายได้ ดานการประกอบอาชีพ และดานการดูแลสุขภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาที่พบว่าการแสดงความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นคำถามที่ว่าชุมชนท่านได้มี การให้ความรู้แก่ประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ ข้อเสนอแนะว่า ผู้นำชุมชนควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนได้รับทราบถึงแนวทางการดำเนินชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในลำดับต่อไป

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กิตติกรรมประกาศ

บทความฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลือและการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากคณาจารย์
แขนงวิชาการจัดการพัฒนาสังคม ภาควิชาสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ว่าที่ร้อยตรีหญิง
เพ็ญภา ปาละปิ่น ที่กรุณาให้คำแนะนำ และขอเสนอแนะรวมถึงการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็น
อย่างดี ทำให้บทความฉบับนี้มีความสมบูรณ์ทุกประการ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

กรมการศาสนา.2559. แผนพัฒนาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พุทธศักราช 2554.กรุงเทพฯ.

กังสดาล อยู่เย็น . 2554. **พลวัตชุมชนบ้านเปรี๊ตในภายใต้แนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง .**วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

คณะกรรมการสตรี. 2551. **โครงการพัฒนาการศึกษาเพื่อชุมชน.** กรุงเทพฯ.

คณะอนุกรรมการการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ. 2557.

จำนง พรายแย้มแซ . 2555. **เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับการสอนซ่อมเสริม(ตาม
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เวลา ประเสริฐสังข์ 2542.**

ชัยฤทธิ์ โพธิ์สุวรรณ. 2551. **รายงานการวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของผู้เรียน
ผู้ใหญ่ของกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่บางประเภท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**

กุลวดี ล้อมทอง วีระภัทรานนท์.2550. **การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ศึกษา
กรณี บุคลากรสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์. ภาคนิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**

เกษม วัฒนชัย. 2550. **เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. วารสารผู้ตรวจการแผ่นดินของ รัฐสภา,ปี ที่
5 ฉบับที่ 2 ตุลาคม2549 – มีนาคม 2550: 155-156.**

สุเมธ ตันติเวชกุล. (2549). **ใต้เบื้องพระยุคลบาท. พิมพ์ครั้งที่8. กรุงเทพฯ: มติชน.**

ณัฐพงศ์ ทองภักดี. 2550. **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ความเป็นมาและความหมาย. วารสารพัฒนบริหาร
ศาสตร์. ปีที่ 47 ฉบับที่ /2550:3-23.**